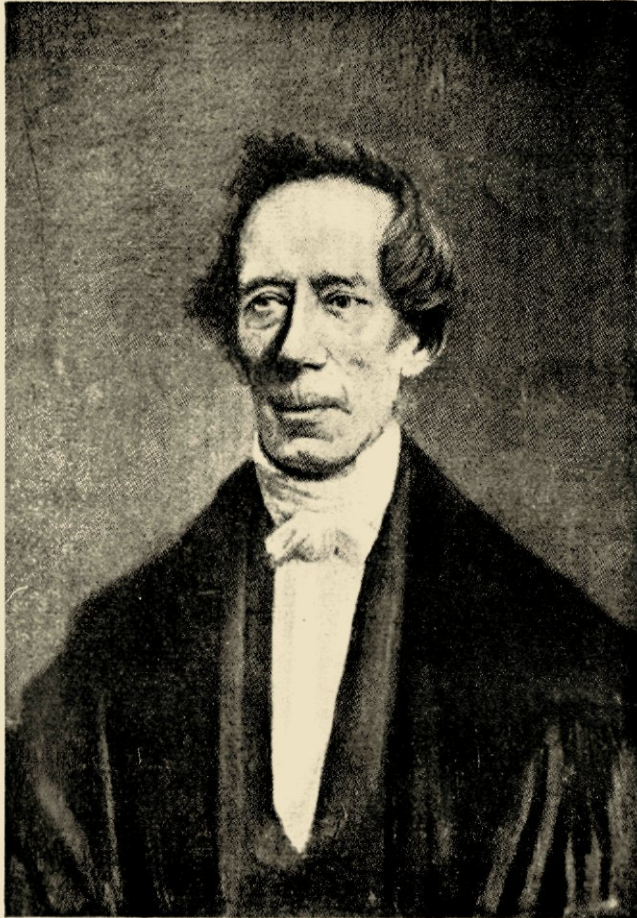

JOHAN RUDOLF THORBECKE*

DOOR JAN ROMEIN

Thorbecke omstreeks 1872 (nochtans in professors-toga), naar het portret in de Leidsche Senaatskamer, door Jozef Israëls geschilderd na Thorbecke's dood

voorstel niet van de Kamer, maar slechts van de Kroon kon uitgaan. Bij de verkiezingen van '45 werd hij dan ook niet herkozen. Geweerd uit 's lands vergaderzaal, keerde hij tot zijn college-kamer terug.

Maar, hoezeer hier op zijn plááts, het was toch zijn plaats niet. Wanneer, bij de troonrede van '47, grondwetsherziening wordt toegezegd en de 27 daartoe strekkende ont-

DAT „men” Thorbecke sinds '40, maar zeker sinds '44, een gevaarlijk man vond, kreeg hij zelf in '48 pijnlijk duidelijk te voelen. Nog vóór die rede van Mei '44 was hij door de Staten van Zuid-Holland (de provincie was sinds de grondwet van '40 gesplitst) opnieuw in de Kamer gekozen in de vacature, door het overlijden van Johannes van den Bosch ontstaan. Het is in deze Kamer en op het einde van '44, dat hij, tezamen met acht andere liberalen, het beroemde voorstel der negen-mannen tot algemene grondwets hervorming indiende. Maar nog was zijn tijd niet daar. Het voorstel was voor de meerderheid slechts een bewijs te meer van 's mans gevaarlijkheid: zij weigerde zelfs het te behandelen, onder het motief, dat een dergelijk gewichtig

* Zie het nummer van September.